

✧ Texty na tento týden – Ex 33:7–34:35; Dt 18:15.18; J 17:3; Ř 2:4; J 3:16; 2K 3:18

✧ Základní verš

„Když Hospodin kolem něho přecházel, zavolal: ‚Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hříchy; avšak viníka nenechává bez trestu, stíhá vinu otců na synech i na vnucích do třetího a čtvrtého pokolení.‘“ (Ex 34:6.7)

Všichni potřebujeme na cestě s Bohem růst. Bez růstu jsme mrtví. Apoštol Petr říká: „Kéž rostete v milosti a v poznání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Jemu buď sláva nyní a až do dne věčnosti“ (2Pt 3,18). Musíme být ochotni růst. Jsme každodenními studenty „Boží univerzity“. Cílem však není získání titulu, ale neustálý proces učení. V každé fázi našeho růstu můžeme být dokonalí. Musíme jen dovolit Bohu, aby nás proměňoval a přetvářel v takového člověka, jakého z nás chce udělat skrze Kristovo povolání.

Podívejme se v tomto kontextu na školu. Pokud se žáci naučí počítat do dvaceti a číst jednoduché texty v první třídě, budou úspěšně postupovat do vyšších ročníků, protože jejich znalosti jsou v této fázi poznávání „dokonalé“. Pokud by se však zjistilo, že žák střední školy má stejnou úroveň znalostí (a neumí nic víc), jednalo by se o kolosální selhání jeho vzdělávání. Podobně je tomu s naším růstem v milosti a poznání Boha. Na každém stupni svého duchovního vývoje můžeme být dokonalí – stejně jako byl dokonalý Kristus jako Boží Syn.

Tento týden se zaměříme na to, jak Mojžíš díky poznávání a následování Božích pokynů rostl na své cestě s Hospodinem.

✧ Osnova lekce:

V předposlední lekci našeho studia si povšimneme velké Mojžíšovy touhy poznat blíže Hospodina – jeho moudrost, cesty a hlavně jeho charakter. Začteme se do biblického svědectví o jeho setkání s Bohem, které proměnilo nejen jeho tvář, ale i jeho život.

- ☐ Ex 33:7–11 - Stan setkávání a Mojžíšova důvěrná komunikace s Hospodinem (neděle)
- ☐ Ex 33:12–17 - Mojžíšova prosba o bližší poznání Boha (pondělí)
- ☐ Ex 33:18–23 - Mojžíšova prosba o spatření Boží slávy (úterý)
- ☐ Ex 34:5–9 - Bůh se představuje (středa)
- ☐ Ex 34:29–35 - Mojžíšova zářící tvář (čtvrtek)

NE 14. září – STAN SETKÁVÁNÍ

Ex 33:7-11 „⁷Mojžíš vzal stan a postavil si jej venku za táborem opodál tábora a nazval jej stanem setkávání. Když někdo hledal Hospodina, vycházel ke stanu setkávání, který byl venku za táborem. ⁸A když Mojžíš vycházel ke stanu, všichni lidé povstávali; zůstali stát, každý u vchodu do svého stanu, a hleděli za Mojžíšem, dokud nevešel do stanu. ⁹Kdykoli Mojžíš vcházel do stanu, sestupoval oblakový sloup a stál u vchodu do stanu. A Hospodin rozmlouval s Mojžíšem. ¹⁰Všichni lidé viděli oblakový sloup, stojící u vchodu do stanu; tu všichni lidé povstávali a klaněli se, každý u vchodu do svého stanu. ¹¹A Hospodin mluvil s Mojžíšem tváří v tvář, jako když někdo mluví se svým přítelem. Potom se Mojžíš vracel do tábora. Ale mládenec Jozue, syn Núnův, který mu přisluhoval, se ze stanu nevzdaloval.“

Dt 34:5 „I zemřel Mojžíš, služebník Hospodinův, tam v moábské zemi podle Hospodinovy výpovědi.“

Joz 1:1.2 „¹Po smrti Mojžíše, služebníka Hospodinova, řekl Hospodin Jozuovi, synu Nánovu, který Mojžíšovi přisluhoval: ²Mojžíš, můj služebník, zemřel. Nyní tedy vstaň a přejdi s veškerým tímto lidem přes tento Jordán do země, kterou dávám Izraelcům.“

Dt 18:15-18 „¹⁵Hospodin, tvůj Bůh, ti povolá z tvého středu, z tvých bratrů, proroka, jako jsem já. Jeho budete poslouchat ¹⁶zcela podle toho, co jsi žádal od Hospodina, svého Boha, na Chorébu v den shromáždění: „Kéž neslyším už hlas Hospodina, svého Boha, a nevidím už ten veliký oheň, abych nezemřel.“ ¹⁷Hospodin mi řekl: „Dobře to pověděli. ¹⁸Povolám jím proroka z jejich bratrů, jako jsi ty. Do jeho úst vložím svá slova a on jim bude mluvit vše, co mu přikáže.“

PO 15. září – ABYCHOM TĚ POZNALI

Ex 33:12-17 „¹²Mojžíš řekl Hospodinu: „Hled', ty mi říkáš: Vyved' tento lid. Ale nesdělil jsi mi, koho chceš se mnou poslat, ačkoli jsi řekl: „Já tě znám jménem, našel jsi u mne milost.“ ¹³Jestliže jsem tedy nyní u tebe našel milost, dej mi poznat svou cestu, abych poznal tebe a našel u tebe milost; pohled', vždyť tento pronárod je tvůj lid.“ ¹⁴Odvětil: „Já sám půjdu s vámi a dám vám odpočinutí.“ ¹⁵Mojžíš mu řekl: „Kdyby s námi neměla být tvá přítomnost, pak nás odtud nevyváděj! ¹⁶Podle čeho jiného by se poznalo, že jsem u tebe našel milost já i tvůj lid, ne-li podle toho, že s námi půjdeš; tím budeme odlišeni, já i tvůj lid, od každého lidu na tváři země.“ ¹⁷Hospodin Mojžíšovi odpověděl: „Učiním i tuto věc, o které mluvíš, protože jsi u mne našel milost a já tě znám jménem.““

Ex 19:3.4 „Mojžíš vystoupil k Bohu. Hospodin k němu zavolal z hory: „Toto povíš domu Jákobovu a oznámíš synům Izraele: ⁴Vy sami jste viděli, co jsem učinil Egyptu. Nesl jsem vás na orlích křídlech a přivedl vás k sobě.“

Ex 19:20 „Hospodin totiž sestoupil na horu Sínaj, na vrchol hory. Zavolal Mojžíše na vrchol hory a Mojžíš tam vystoupil.“

Ex 20:21 „Lid zůstal stát opodál a Mojžíš přistoupil k mračnu, v němž byl Bůh.“

Ex 24:18 „Mojžíš vstoupil doprostřed oblaku. Vystoupil na horu a byl na hoře čtyřicet dní a čtyřicet nocí.“

Ex 32:30-32 „³⁰Nazítí pak Mojžíš řekl lidu: „Dopustili jste se velikého hříchu; avšak nyní vystoupím k Hospodinu, snad jej za vás hřích usmírím.“ ³¹Mojžíš se tedy vrátil k Hospodinu a řekl: „Ach, tento lid se dopustil velikého hříchu, udělali si zlatého boha. ³²Můžeš jim ten hřích ještě odpustit? Ne-li, vymaž mě ze své knihy, kterou píšeš!““

Dt 9:18 „Pak jsem se vrhl před Hospodinem k zemi jako poprvé a ležel jsem čtyřicet dní a čtyřicet nocí, chleba jsem nejedl a vodu nepil, pro všechen váš hřích, kterým jste zhřešili, když jste se dopustili toho, co je zlé v Hospodinových očích, a tak jste ho urazili.“

J 17:3 „A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista.“

ÚT 16. září – „DOVOL MI SPATŘIT TVOU SLÁVU!“

Ex 33:18-23 „¹⁸I řekl [Mojžíš]: „Dovol mi spatřit tvou slávu!“ ¹⁹Hospodin odpověděl: „Všechna má dobrota přejde před tebou a vyslovím před tebou jméno Hospodin. Smiluji se však, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.“ ²⁰Dále pravil: „Nemůžeš spatřit mou tvář, neboť člověk mě nesmí spatřit, má-li zůstat naživu.“ ²¹Hospodin pravil: „Hle, u mne je místo; postav se na skálu. ²²Až tudy půjde moje sláva, postavím tě do skalní rozsedliny a zakryji tě svou dlaní, dokud nepřejdu. ²³Až dlaň odtáhnou, spatříš mě zezadu, ale mou tvář nespattří nikdo.““

1K 4:9 „Skoro se mi zdá, že nás apoštolů Bůh určil na poslední místo, jako vydané na smrt; stali jsme se divadlem světu, andělům i lidem.“

Ř 2:4 „Či snad pohrdáš bohatstvím jeho dobroty, shovívavostí a velkomyslností, a neuvědomuješ si, že dobrotivost Boží tě chce přivést k pokání?“

ST 17. září – SEBEZJEVENÍ BOHA

Ex 34:5-9 „⁵Tu sestoupil Hospodin v oblaku. Mojžíš tam zůstal stát s ním a vzýval Hospodinovo jméno. ⁶Když Hospodin kolem něho přecházel, zavolal: „Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, ⁷který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hřích; avšak viníka nenechává bez trestu, stíhá vinu otců na synech i na vnucích do třetího a čtvrtého pokolení.“ ⁸Mojžíš rychle padl na kolena tváří k zemi, klaněl se ⁹a řekl: „Jestliže jsem, Panovníku, našel u tebe milost, putuj prosím, Panovníku, uprostřed nás. Je to lid tvrdošjný; promiň nám však vinu a hřích a přijmi nás jako dědictví.““

Ex 34:1-4.10-28 „¹Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vytesej si dvě kamenné desky jako ty první, já na ty desky napíšu slova, která byla na prvních deskách, jež jsi roztrástil. ²Připrav se na ráno; vystoupíš zrána na horu Sínaj a postavíš se tam na vrcholku hory ke mně. ³Nikdo s tebou nevystoupí, a též ať se na celé hoře nikdo neukáže, ani brav nebo skot ať se nepase poblíž té hory.“ ⁴Mojžíš tedy vytesal dvě kamenné desky, jako ty první. Za časného jitra vystoupil na horu Sínaj, jak mu Hospodin přikázal, a do rukou vzal obě kamenné desky.

¹⁰Hospodin odpověděl: „Hle, uzavírám s vámi smlouvu. Před veškerým tvým lidem učiním podivuhodné věci, jaké nebyly stvořeny na celé zemi ani mezi všemi pronárody. Všechn lid, uprostřed něhož jsi, uvidí Hospodinovo dílo; neboť to, co já s tebou učiním, bude vzbužovat bázeň. ¹¹Bedlivě dbej na to, co ti dnes prikazuji. Hle, vypudím před tebou Emorejce, Kenaance, Chetejce, Perizejce, Chivejce a Jebúsejce. ¹²Dej si pozor, abys neuzavíral smlouvu s obyvateli té země, do které vejdeš, aby se nestali uprostřed tebe léčkou. ¹³Proto jejich oltáře poboříte, jejich posvátné sloupy roztráštíte a jejich posvátné kůly pokácíte. ¹⁴Nebudeš se klanět jinému bohu, protože Hospodin, jehož jméno je Žárlivý, je Bůh žárlivě milující. ¹⁵Neuzavřeš smlouvu s obyvateli té země. Budou se svými bohy smilnit a svým bohům obětovat a tebe pozvou, abys jedl z jejich obětního hodu; ¹⁶a ty budeš brát z jejich dcer manželky pro své syny a jejich dcery budou se svými bohy smilnit a svádět tvé syny, aby smilnili s jejich bohy. ¹⁷Nebudeš si odlévat sochy bohů. ¹⁸Budeš dbát na slavnost nekvašených chlebů. Sedm dní budeš jíst nekvašené chleby, jak jsem ti přikázal, ve stanovený čas v měsíci ábíbu; neboť v měsíci ábíbu jsi vyšel z Egypta. ¹⁹Všechno, co otvírá lůno, bude patřit mně, i každý samec z prvního vrhu tvého stáda, skotu i bravu. ²⁰Osla, který se narodil jako první, vyplatíš ovci; jestliže jej nevyplatíš, zlomíš mu vaz. Vyplatíš každého svého prvorozeného syna. Nikdo se neukáže před mou tváří s prázdnou. ²¹Šest dní budeš pracovat, ale sedmého dne odpočineš; i při orbě a při žni odpočineš. ²²Budeš slavit slavnost týdnů, prvních snopků pšeničné žně, a slavnost sklizně na přelomu roku. ²³Třikrát v roce se každý z vás, kdo je mužského pohlaví, ukáže před Pánem Hospodinem, Bohem Izraele. ²⁴Vyženu před tebou pronárody a rozšířím tvé pomezí. Nikdo nebude žádostiv tvé země, když se půjde třikrát v roce ukázat před Hospodinem, svým Bohem. ²⁵Nebudeš porážet dobytče tak, aby krev mého obětního hodu vytekla na něco kvašeného. Nebudeš přechovávat přes noc do rána nic z oběti při slavnosti hodu beránka. ²⁶Prvotiny raných plodů své role přineseš do domu Hospodina, svého Boha. Nebudeš vařit kůzle v mléku jeho matky.“ ²⁷Hospodin řekl Mojžíšovi: „Napiš si tato slova, neboť podle těchto slov uzavírám s tebou a s Izraelem smlouvu.“ ²⁸A byl tam s Hospodinem čtyřicet dní a čtyřicet nocí; chleba nepojedl a vody se nenapil, nýbrž psal na desky slova smlouvy, desatero přikázání.“

Ex 32:19 „Když se Mojžíš přiblížil k táboru a uviděl býčka a křepčení, vzplanul hněvem, odhodil desky a pod horou je roztrástil.“

Ex 19:3-7 „³Mojžíš vystoupil k Bohu. Hospodin k němu zavolal z hory: „Toto povíš domu Jákobovu a oznámíš synům Izraele: ⁴Vy sami jste viděli, co jsem učinil Egyptu. Nesl jsem vás na orlích křídlech a přivedl vás k sobě. ⁵Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země. ⁶Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým. To jsou slova, která promluvíš k synům Izraele.“ ⁷Mojžíš přišel, zavolal starší lidu a předložil jim všechno, co mu Hospodin přikázal.“

Ex 19:8.14 „⁸Všechn lid odpověděl jednomyslně: „Budeme dělat všechno, co nám Hospodin uložil.“ Mojžíš tlumočil odpověď lidu Hospodinu.

¹⁴Mojžíš sestoupil z hory k lidu, posvětil lid a oni si vyprali pláště.“

Ex 19:20.25 „²⁰Hospodin totiž sestoupil na horu Sínaj, na vrchol hory. Zavolal Mojžíše na vrchol hory a Mojžíš tam vystoupil.

²⁵Mojžíš tedy sestoupil k lidu a řekl jim to.“

Ex 20:21 „Lid zůstal stát opodál a Mojžíš přistoupil k mračnu, v němž byl Bůh.“

Ex 24:3 „Když Mojžíš přišel nazpět, vypravoval lidu všechna slova Hospodinova a předložil mu všechna právní ustanovení. Všechn lid odpověděl jako jedněmi ústy. Řekli: „Budeme dělat všechno, o čem Hospodin mluvil.““

Ex 24:9.12-18 „⁹Pak Mojžíš a Áron, Nádab a Abihú a sedmdesát z izraelských starších vystoupili vzhůru.

¹²Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vystup ke mně na horu a pobuď tam. Dám ti kamenné desky – zákon a přikázání, které jsem napsal, abys jim vyučoval.“ ¹³I povstal Mojžíš a Jozue, který mu přisluhoval, a Mojžíš vystoupil na Boží horu. ¹⁴Starším řekl: „Zůstaňte zde, dokud se k vám nevrátíme. Budou tu s vámi Áron a Chúr. Kdo něco má, ať se obrací na ně.“ ¹⁵Mojžíš tedy vystoupil na horu a horu přikryl oblak. ¹⁶A Hospodinova sláva přebývala na hoře Sínaji a oblak ji přikrýval po šest dní. Sedmého dne zavolal Hospodin na Mojžíše zprostřed oblaku. ¹⁷Hospodinova sláva se jevila pohledu Izraelců jako stravující oheň na vrcholku hory. ¹⁸Mojžíš vstoupil doprostřed oblaku. Vystoupil na horu a byl na hoře čtyřicet dní a čtyřicet nocí.“



Ex 32:15 „Mojžíš se obrátil a sestupoval z hory s dvěma deskami svědectví v ruce. Desky byly psány po obou stranách, byly popsané po lici i po rubu.“

Ex 32:30,31 „³⁰Nazítří pak Mojžíš řekl lidu: „Dopustili jste se velkého hříchu; avšak nyní vystoupím k Hospodinu, snad jej za vás hřích usmírím.“ ³¹Mojžíš se tedy vrátil k Hospodinu a řekl: „Ach, tento lid se dopustil velkého hříchu, udělali si zlatého boha.“

Nu 14:18 „Hospodin je shovívavý a nesmírně milosrdný, odpouští vinu a přestupek, ale viníka nenechá bez trestu, vinu otců stíhá na synech do třetího i čtvrtého pokolení.“

Neh 9:17 „Odmítli poslouchat a ani si nevzpomněli na divuplné skutky, které jsi pro ně činil. Byli tvrdší a vzdorně do hlavy, že se vrátí do svého otroctví. Ty jsi však Bůh ochotný odpouštět, milostivý a soucitný, shovívavý a nesmírně milosrdný, proto jsi je neopustil.“

Ž 103:8 „Hospodin je slitovný a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný.“

Jl 2:13 „Roztrhněte svá srdce, ne oděv, navraťte se k Hospodinu, svému Bohu, neboť je milostivý a plný slitování, shovívavý a nejvyšší milosrdný. Jímá ho lítost nad každým zlem.“

Jon 4:2 „Modlil se k Hospodinu a řekl: „Ach, Hospodine, což jsem to neříkal, když jsem byl ještě ve své zemi? Proto jsem dal přednost útěku do Taršíše! Věděl jsem, že jsi Bůh milostivý a plný slitování, shovívavý a nesmírně milosrdný, že tě jímá lítost nad každým zlem.“

J 3:16 „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

1J 4:19 „My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás.“

ČT 18. září – MOJŽÍŠOVA ZÁŘÍCÍ TVÁŘ

Ex 34:29-35 „²⁹Když pak Mojžíš sestupoval z hory Sínaje, měl při sestupu z hory desky svědectví v rukou. Mojžíš nevěděl, že mu od rozhovoru s Hospodinem září kůže na tváři. ³⁰Když Áron a všichni Izraelci uviděli, jak Mojžíšovi září kůže na tváři, báli se k němu přistoupit. ³¹Ale Mojžíš je zavolal, i vrátili se k němu Áron a všichni předáci pospolitosti a Mojžíš k nim promluvil. ³²Potom přistoupili všichni Izraelci a on jim přikázal všechno, o čem s ním Hospodin mluvil na hoře Sínaji. ³³Když k nim Mojžíš přestal mluvit, dal si na tvář závoj. ³⁴Kdykoli Mojžíš vstupoval před Hospodina, aby s ním mluvil, odkládal závoj, dokud nevyšel. Pak vycházel, aby k Izraelcům mluvil, co mu bylo přikázáno. ³⁵Izraelci spatřili Mojžíšovu tvář a viděli, jak mu kůže na tváři září. Proto si Mojžíš dával na tvář závoj, pokud nešel mluvit s Hospodinem.“

2K 3:12-18 „¹²Když tedy máme takovou naději, smíme vystupovat s plnou otevřeností a jistotou. ¹³Nepočínáme si jako Mojžíš, který zahaloval svou tvář závojem, aby synové Izraele nespatriili konec té pomíjející záře. ¹⁴Avšak jejich myšlení na tom ustrnulo. Až do dnešního dne zůstává onen závoj při čtení staré smlouvy a zůstává skryto, že je zrušen v Kristu. ¹⁵A tak až podnes, když se čte Mojžíš, leží na jejich srdci závoj. ¹⁶Avšak „když se obrátí k Pánu, je závoj odstraněn“. ¹⁷Duch je tím Pánem, kde je Duch Páně, tam je svoboda. ¹⁸Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě – to vše mocí Ducha Páně.“

Žd 3:1 „Proto, bratří, vy, kteří jste svatí a máte účast na nebeském povolání, hleďte na apoštola a velekněze našeho vyznání, Ježíše.“

Žd 12:1,2 „¹Odhodme všecku přítěž i hřích, který se nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, ²s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu.“

Ř 6:4 „Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my vstoupili na cestu nového života.“



PÁ 19. září – PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 2. část 28. kapitoly „Zlaté tele“ z knihy Na úsvitu dějin (PP 327–330; NUD 152–154).

Jednoho pošmourného dne navštívili otec a syn katedrálu. Když se dívali na vitráže v oknech s krásnými vyobrazeními různých biblických výjevů, začalo skrze sklo náhle pronikat slunce a jasně osvětlovalo vyobrazené lidi. Malý chlapec se zeptal: „Tati, kdo jsou ti lidé?“ Otec toho o křesťanství, Kristu ani jeho učedníků moc nevěděl, ale odpověděl rychle: „To jsou křesťané.“ Tento oslnivý obraz zůstal synovi v paměti. Jednoho dne se zeptala chlapcova učitelka: „Děti, víte, kdo jsou křesťané?“ Malý chlapec si vzpomněl na úžasný výjev v katedrále a odpověděl: „Já to vím, křesťané jsou zářící lidé.“ Ve stejném duchu řekl Ježíš svým následovníkům: „Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích“ (Mt 5,16). Jen „zářící“ lidé mohou něco změnit.



Otázky k rozhovoru

1. „Kdybychom se pokořili před Bohem a byli laskaví, zdvořilí, mírní a soucitní, došlo by ke stovce obrácení k pravdě tam, kde je nyní jen jedno.“ (9T 189) To je jasné poselství pro nás všechny o tom, jak náš charakter, jednání a postoje ovlivňují naši schopnost svědčit. Jak toto poznání ovlivňuje náš pohled na evangelizaci?

2. Text Ex 34,6,7 je často nazýván „J 3,16 Starého zákona“. Proč?

3. Jak můžeš vysvětlit krásu Božího charakteru na základě Hospodinova sebezjevení v Ex 34,6,7 lidem, kteří se ptají, kdo je tvůj Bůh?

4. Jak charakter a chování lidí vyznávajících Krista ovlivnily váš život? Jak vaši vlastní zkušenost ovlivnili lidé, kteří byli laskaví, zdvořilí, mírní, pokorní, soucitní a odpouštějící? A naopak, jak vaši cestu s Bohem ovlivnili nevládní, nelaskaví, nelítostní, pyšní a arogantní „křesťané“?

**19:08**